

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILA SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 din. • Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 • Adresa za pošiljke: Poštanski fah 342 • Telefon uredništva 30-866 i 26-105, uprave 30-866 • Račun Poštanske štedionice br. 57-686 • Oglasi po ceniku •

Beograd, 21 jula 1939
God. X • Broj 29.

Jadran, — od Miločera do Sušaka

Čitav naš narod već mesec dana sa najprijetnijim uzbuđenjem čita i komentira vesti o boravku Nj. V. Kralja Petra II u dvorcu Miločeru, na našem plavom Jadranu. Mladi naš vladar, ponos i uzdanica Nacije, naslednik Viteškog Kralja Ujedinitelja, koji kroz same dve godine treba da uzme sudbinu zemlje u svoje ruke, nalazi se sada u najznačajnijim godinama, kada se u mladoj duši formira zreo čovek, i zato nije nikakvo čudo što su baš u tom momentu sa naročitom pažnjom oči čitavog naroda obrnute prema mladom Kralju, koji je baš ove godine završio gimnazijske nauke, koji se sprema za visoke pravne, humanitarne, političke i vojne studije, a koji je, od tolikog ozbiljnog rada, potražio odmor na sunčanim obalama našeg mora, koga je i Njegov Veliki Otac toliko volio, i zbog čijeg oslobođenja je čitav naš narod toliko more krvi prolio.

Naročito jugoslovensko Sokolstvo, sa najuzbudljivijom nežnošću prati svaki, i najmanji podatak iz života i rada svog ljubljeno i uzvišenog Starešine. Ono deli ponos čitavog naroda, kad čuje sa kako odličnim uspehom je mladi Kralj završio svoje gimnazijske nauke, dajući tim pravi sokolski primer svakom našem narastaocu; i sa koliko svesti o težini svojih dužnosti čitav svoj odmor iskorištava, ne da živi u dokolici, već da prikupi nova znanja o pomorstvu i ribarstvu, o našoj ratnoj i trgovačkoj mornarici, o mehanici i poljoprivredi, o zemlji i ljudima. I kako neprestano traži da je u najprijetnijem dodiru sa narodom, po staroj tradiciji svih Karadorđevića, — da jedankom pronicljivo upozna svaki naš kraj i da ga jednakom ljubavlju zavoli.

Medutim, ako boravak na Jadranu pretstavlja redak užitek za Mladog Vladara, taj boravak znači pravu svečanost i neprekidni praznik za čitav naš tamošnji narod, za vaskolik naš Jadran, a za tamošnje Sokole pogotovo! Naše more, koje je u svojoj burnoj istoriji zabeležilo već mnoge ponosne datume, — kao krunu svog ponosa smatra, što se mladi Kralj baš na njegovim žalima tako prijatno oseća i što baš njegovo sunce treba da Mu ojača snage za buduće teške i slavne zadatke. Zato se tamošnje stanovništvo, ono sa primorja, kao i ono sa obronaka Crnogore, takmiči u radosti što uzdanicu svoju ima u svojoj sredini, iskazujući to zadovoljstvo u spontanim i oduševljenim manifestacijama prilikom Vidovdana i Petrovdana, kao i prilikom svakog izleta i svakog prolaska Kraljevog kroz narod i po okolnim krajevima. U toj radosti nema razlike između Srba i Hrvata, ni između građanina i seljaka. Ali se i u njoj na prvom mestu ističe Sokolstvo cetinjske župe, koje je već nekoliko sjajnih svečanosti u počast Kraljevu tamo dole spremilo i koje traži svaku priliku da pokaže sa kolikom ljubavlju i ponosom prati svaki korak u mladićskom razvoju i muzevnom formiranju svog ljubljeno Starešine. U tim osećajima ga prati i čitavo ostalo Sokolstvo, zavideći Jadranu na tolikoj počasti i radujući se ujedno što je sveti amanet velikog Kralja, »Čuvajte naše more«, položen u dobre ruke, za sreću i veličinu čitave Jugoslavije!

Jer da procvat i sloboda Jadrana pretstavljaju osnovicu za buduću našu državnu i nacionalnu veličinu i nezavisnost, to je danas istina koja je osvojila čitav narod, onaj sa kopna, kao i onaj sa jadranskih obala. Sokolstvo je tu istinu shvatilo među prvima, pa je zato i uhvatilo tolikog korena na primorju, još u vremenima tuđeg gospodstva, postavši predvodnikom svih akcija za oslobođenje i ujedinjenje u tim krajevima pre velikog rata. Tih tradicija, — jugoslovenskih, slobodarskih, naprednih i borbenih, — drži se primorsko Sokolstvo i danas, pa je u tom duhu i pripremilo svoj, nadasve uspeli slet na Sušaku, — na najsevernijoj tački naše nezavisne obale, da baš u trenutku, dok mladi jugoslovenski Kralj na drugoj krajnjoj tački Jadrana crpi nove snage za nove napore i nove trijumfe jugoslovenstva, poveže u jednoj jedinjoj rodoljubivoj misli svu jadransku obalu, od severa do juga, pa da u toj povezanosti Sokoli iz svih triju primorskih župa dadu oduške svom nepokolebljivom jugoslovenskom verovanju i svojoj tradicionalnoj odanosti za oslobodilačku i vitešku dinastiju Karadorđevića.

Triumfalni boravak Kralja Petra II na jadranskim obalama, i veličanstveni slet primorskih župa na Sušaku pretstavljaju dva praznika iste sadržine, iste vere i istog cilja. Po značenju što ga Jadran ima za naš nacionalni život, oni su opšte-narodni, pa ih baš zato čitavo naše Sokolstvo pozdravlja sa jednodušnim poklicem: Da živi Nj. V. Kralj Petar II, i da živi jugoslovenski Jadran!

Proslava dvadesetpetogodišnjice cerске битке

Под покровитељством Н. Кр. Вис. Кнеза Намесника биће приређена прослава 25-годишњице церске битке, 19 августа ове године. Тога дана пре двадесет пет година извојевала је храбра српска војска сјајну победу над непријатељем у почетку

Светског рата. У оквиру саме прославе биће изведени неки јавни радови, као и оправка историског споменика и капеле на Церу. Наше Соколство учествоваће такође на овој прослави, заједно са осталим националним удружењима.

Veličanstveno slavlje primorskih Sokolskih župa u Sušaku

Nj. V. Kralj Petar II

Prošle subote i nedelje održan je na Sušaku III slet Sokolstva na Jadranu, i IX slet župe Sušak, koji je svojim uspehom premašio sva očekivanja i još jednom dao dokaz o jakosti sokolske misli na obalama plavog Jadrana. Svi koji su posmatrali ovo veliko sokolsko slavlje na toj važnoj tački naše Otadžbine, ne nalaze dovoljno reči, da istaknu i pohvale disciplinu, spremnost i patriotizam sokolskih masa, koje su se našle na jugoslovenskom Sušaku.

Na sletu su uzeli učešća Sokoli iz 23 župe. Preko 7.000 Sokola i Sokolice došlo je na Sušak da manifestiraju svoje jugoslovenstvo. Najveći broj Sokola bio je iz župa Sušak-Rijeka, Split i Šibenik-Zadar, za koje župe je ovaj slet bio obavezan, pa iz župa Karlovac, Cetinje, Zagreb, Banjaluka i dr. Jugoslovenski Sušak dočekao je Sokole, koji su počeli dolaziti još u petak uveče, — na načip, kako to samo on znade i može da dočeka.

Prvi dan sleta, u subotu, održana su takmičenja na Gradskom stadionu, u raznim disciplinama. Najveći uspeh je polučila župa Split, dok su župe Sušak i Šibenik postigle podjednake rezultate. Takmičenja su održana pred brojnim gledaocima. U odbojci također je prvo mesto zauzeo Split.

Naveče je priredena svečana akademija na Sokolskom trgu, pred masom gledalaca. Sve tačke izvedene su na opšte zadovoljstvo. Posle akademije razvila se zabava, u kojoj je učestvovalo oko 4.500 lica.

Drugi dan sleta počeo je pokusima na Stadionu. U jedanaest sati počela se formirati svečana povorka, na sletištu. Na čelu povorke stupalo je starešinstvo. U povorci je bilo ukupno 68 zastava, 14 muzika i preko 7.000 sokolskih pripadnika i 3.000 građanstva. Gusti špaliri publike očekivali su na ulicama povorku, pozdravljajući je manifestacijama i poklicima Kralju, Sokolstvu i Jugoslaviji. Sa prozora okićenih jugoslovenskim i hrvatskim zastavama, zasipani su Sokoli cvećem. Burno pozdravljena povorka je prošla najpre između tri slavloluka, na kojima su bili

istaknuti natpisi »Živio Nj. Vel. Kralj!« »Živio Knez Pavle!«, »Živela Jugoslavija.« i t.d. Zatim je povorka krenula, preko Trsata i bulevara Kralja Aleksandra, do Sokolskog trga, gde je čekala ogromna masa naroda i pozdravila povorku burnim poklicima.

Tu, na velikom trgu, našli su se okupljeni prestavnik Saveza Sokola K.J. Dr. O. Gavrančić, izaslanik bana Savske banovine, brat Ribar, prestavnici ministra vojske i ostalih vlasti, vršilac dužnosti gradskog načelnika, Miroslav Kolacio, i prestavnici svih nacionalnih udruženja iz Sušaka i okoline. Dolazak izaslanika Nj. V. Kralja i Nj. Kr. Vis. Kneza Namesnika Pavla, pukovnika Zueha pozdravljen je burnim manifestacijama za Kralja i Jugoslaviju; jednako kao što je vrlo srdačno pozdravljena i pojava vojske, sa poklicima: »Živela jugoslovenska narodna vojska!«

Pred dupke punim trgom uzeo je najpre reč starešina župe Sušak-Rijeka, brat Ivo Polić, koji je pozdravio i izaslanik Nj. V. Kralja i zatim podvukao, da župa Sušak-Rijeka priređuje ovaj veličanstveni slet, kao obavezu Petrove petoletke, uz srdačnu saradnju bratskih župa Split i Šibenik-Zadar, te uz potporu tako brojnih sokolskih delegata. Ističe svoje zadovoljstvo što je slet bio počesćem pokroviteljstvom Kneza Namesnika Pavla i moli Kraljevog izaslanika, da na visokom mestu bude tumač spontane ljubavi i odanosti čitavog primorskog pučanstva za našu narodnu dinastiju Karadorđevića. Pozdravio je zatim ostale prestavnike, a naročito izaslanika Saveza Sokola, brata Otona Gavrančića, moleći ga da kod Saveza bude tumač svih teškoća i nevolja, sa kojima se župa bori na svome teritoriju. Srdačno je pozdravio i prestavnika ruskog zagraničnog Sokolstva, Stanislava Uzunova. Pošto je pozdravio sve prestavnike sokolskih župa i sve kategorije članstva, brat Polić je završio ovim rečima:

»Mi Vam, sestre i braćo, obećajemo da ćemo ostati verni amanetu blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja i da ćemo stajati i dalje nepokolebljivo na braniku jedinstva naroda i nedeljivosti Jugoslavije.

Sokoli su bili i ostaće čuvari svih tekovina za koje su podnesene tolike dragocene žrtve. Sokolski put je određen i vodi do sigurne pobede. On može biti još trnovitiji nego što je bio dosada, ali nam pobeda ipak izostati neće!

Naša će biti zadaća da i unapred propovedamo slobodu, jednakost, slogu i bratstvo, imajući uvek na umu u najskorijoj budućnosti iskušano pravilo: »Tko neće brata za brata, taj će tuđina za gospodar!«

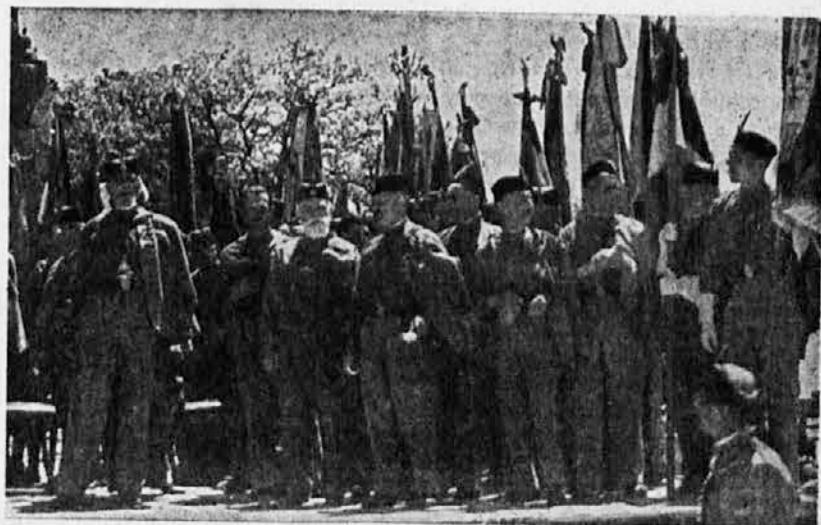
Neka živi Jugoslavija! Živelo Sokolstvo! Braćo i sestre Zdravo!«

Starešina Polić je predložio još, da se pošalju pozdravni telegrami Nj. V. Kralju Petru II i Nj. Kr. Vis. Knezu Namesniku Pavlu; zatim Kraljevskim namesnicima, Dr. Radenku Stankoviću i Dr. Ivi Peroviću, koji su naročitim telegramima pozdravili slet.

Burno odobravanje pozdravilo je reči brata Polića i čitanje pomenu-tih telegrama, našto je uzeo reč vršilac dužnosti predsednika opštine grada Sušaka, Miroslav Kolacio. U svom kratkom govoru, on je također pozdravio izaslanika Nj. V. Kralja i izaslanika Nj. Vis. Kneza Namesnika Pavla, zahvaljujući i svima ostalim prestavnicima, što su uveličali ovu sjajnu sušačku manifestaciju za bratstvo, slogu i ljubav, te za dobrobit našeg Mladog Kralja i naše otadžbine, Jugoslavije. Govor brata Kolacia bio je također srdačno pozdravljen, našto su uzeli reč još starešina župe Split, Vjekoslav Lavš, starešina župe Šibenik, Pavle Kovačev i izaslanik Saveza SKJ, brat Dr. O. Gavrančić.

Brat Lavš je u svom govoru pozdravio slet u ime srednjeg dalmatinskog primorja i njegovog centra, starodrevnog Splita, podvlačeći da je naše primorje i u najtežim danima ropstva bilo uvek nosilac oslobodilačke jugoslovenske misli, a da je Sokolstvo u svima tima pokretima igralo najvažniju ulogu. Sokolstvo mora da ostane verno tim tradicijama, do konačne pobede!

Brat Kovačev je podvukao da su primorske župe na krajnjoj granici i čvrstom bedemu Slovenstva pravil-

Starešine primorskih župa sa izaslanikom Saveza br. Gavrančićem, u Sušaku

Starešina župe Sušak—Rijeka
br. Ivo Polić

no shvatile ulogu Sokolstva i zato su tako sjajno nastupile na ovom velikom poprištu krvavih borbi slovenskog elementa za očuvanje svog poseda na moru. Sokolstvo treba i dalje sve da učini, da naš Jadran ostane zalag veličine i blagostanja Jugoslavije te da, kao slobodan izlaz u svet, posluži i ostalom Slovenstvu. Baš na Sušaku ovaj slet ima svoje naročito značenje, jer su u misli s nama i braća kojima nije dato da učestvuju u našem slavlju. Sokolstvo ne može da miruje, doklegod se svi ma Jugoslovenima, gde god oni bili, ne osigura slobodan život, i doklegod se slovenskim narodima nameće ropstvo. Ali Sokolstvo veruje u konačnu pobjedu i šalje svoje srdačne pozdrave svoj slovenskoj braći. Pre par dana primljeni su naši Sokoli sa oduševljenjem u bratskoj bugarskoj Sofiji i ta veličanstvena manifestacija još više utvrđuje naše nade, da će se slovenstvo probuditi na nov život.

Konačno je uzeo reč, burno pozdravljen od svih prisutnih, izaslanik Saveza br. Dr. Gavrančić, koji je, kao stari i osvedočeni borac sokolske i jugoslovenske misli, podvukao svoju radost što učestvuje na tako impozantnoj manifestaciji, kojom može da se ponosi čitavo Sokolstvo, naročito kad se uzmu u obzir prilike pod kojima je spremljena. Čestita primorskim župama u ime Saveza i u ime svoje, i uverava primorsku braću, da čitava zagrebačka župa i čitavo jugoslovensko Sokolstvo u duhu učestvuju na ovom slavlju.

Kad su se slegle ovacije kojima su proračeni govornici, svi prisutni su jednodušno otpeli himnu »Hej Sloveni«, a zatim je povorka pošla opet gradskim ulicama, gde je na svakom koraku bila pozdravljena najspontanim ovacijama i posipana cvećem.

Treba naročito istaći red i disciplinu u povorci, tako da nigde nije došlo ni do najmanjeg incidenta, zahvaljujući punoj svesti našeg primorskog Sokolstva, koje je oduševljeno klicalo svojim idealima, neosvrćući se ni na kakve protivnosti. U povorci su išle velike skupine u prekrasnim narodnim nošnjama, koje su bile naročito srdačno pozdravljene, a sva su se društva takmičila u zanosu i oduševljenju, pogotovo društvo Sisak. Povorka je završena na Jelačićevom trgu pred graničnim mostom, i razišla se uz pevanje »Hej Sloveni!«

Starešinstvo, delegacije i ostale odlične ličnosti pošle su zatim u Park Satel Pečine, gde je priredjen zajednički ručak, kojom prilikom je opet govorio br. Polić, zahvalivši se preko prisutnih starešina svemu članstvu na brojnom odzivu u besprekornoj disciplini za vreme povorke. Izručeno je još nekoliko srdačnih zdravica.

Posle podne otpočela je na Stadiću javna vežba sviju kategorija, pred izaslanikom Nj. V. Kralja i ostalim uglednim ličnostima. Brojne mase gledalaca oduševljeno su pozdravljale pojedine tačke, naročito članove sokolskih četa. Do najoduševljenijih manifestacija došlo je, kada je nastupila vojska. Prostrani Stadion prolamao se od urnebesne. Preko 15.000 prisutnih odalo je pozdrav zastavi, čime je završen obiman program javnog nastupa, za koga se može reći, da je bio kruna svega ovog slavlja.

Naveče je priredena druga akademija na Sokolskom trgu, koja je izvedena sa velikim uspehom pred brojnim građanstvom i Sokolstvom a onda je nastalo opšte veselje do zore, uz vatromet. Tu su se, u divnoj letnjoj noći, u blizini našega plavoga Jadrana, Sokoli okupljeni iz svih krajeva Otadžbine osećali još gordijim i ponosnijim, što je to more naše, a oni čuvari njegovi. Svaki je Soko u duši položio zavet, da će uvek imati na pameti i u srcu ovaj biser naše domovine, kao svoju najveću svetinju. Svi prisutni su osećali, da za to more biju milioni jugoslovenskih srdaca, jer je ono naše bilo i naše će da ostane, dok bude Sokola i Jugoslovena.

Tako je završen ovaj veličanstveni III slet Sokolstva na Jadranu i IX slet Sokolske župe Sušak-Rijeka, sa kojime može da se ponosi celokupno jugoslovensko Sokolstvo.

**Pretplaćujte se na
„Sokolski Glasnik“**

Захвала Савеза Сокола Савезу Бугарских „Јунака“

Савез Сокола упутио је братском Савезу бугарских гимнастичких друштава „Јунак“ следећу захвалу:

Савез сокола Краљевине Југославије, вративши се са IX свејуначког слета у Софији, у име целокупног чланства, које је суделовало на слету, изриче овим путем братском Савезу искрену захвалност на братском пријему и гостољубивости на које је чланство наишло на сваком кораку, како код браће Јунака, тако и код целокупног грађанства велике и лепе братске Софије.

Тај наш поход у братску бугарску земљу допринео је не само међусобном упознавању и продубљивању јуначкосоколског братства, него и до јачања и зближавања наших двају словенских нација у културном и васпитном погледу с обзиром на наше јуначкосоколске тежње.

Тај наш поход остаће свима соколима у трајној и најлепшој успомени, а биће и нов основ даљим напорима око међусобног вечног и неокрњеног зближавања на принципу братске слоге и међусобне љубави.

Тај наш поход на братски IX свејуначки слет примљен је од целокупног југослоvensког народа, преко новина, ревија и радија, са истим одушевљењем као и код свију учесника.

Ехо тога нашега похода биће, надајмо се, многобројно учешће браће Јунака и сестара Јунакиња из братске нам Бугарске на нашем II југослоvensком слету у Београду 1941 г., када ћемо Вас са радошћу примити и узвратити Вам љубав, за љубав и братство за братство.

Молимо Вас испоручите браћи и сестрама бугарским Јунацима и Јунакињама најсрдачнију захвалност и најескеније братске поздраве!

Здраво! Здраве!
Зам. старешине, Др. Мих. Градојенић, с.р.
Секретар, А. Штефан, с.р.

Значајна изјава Ген. Рашко Атанасова

Старешина Saveza бугарских Јунака, генерал Рашко Атанасов дао нам је за »Sokolski Glasnik« ову изјаву о својим utiscima, приликом

Nakon slavlja u Sofiji

posete našeg Sokolstva bratskim bugarskim Junacima. Pošto je izjava došla prekasno za prošli broj, objavljujemo je danas:

»Deveti Junački slet predstavlja sjajnu manifestaciju bratstva između bugarskih Junaka i jugoslovenskih Sokola. Prisustvo braće ruskih Sokola napravilo je tu manifestaciju još jačom i lepšom. Preko 7.000 Sokolica i Sokola iz bratske Jugoslavije pohrlili su k nama, da svojim prisustvom podvuku svoje najsrdačnije osećaje prema bugarskim Junacima i da nam iz Jugoslavije donesu zalag bratstva prema bugarskom narodu. Oni su došli k nama sa blagorodnom namerom da nas pomognu u uspešnoj izvedbi programa za slet, i da povećaju sjaj naših svečanosti. U njihovom nastupu imali smo mnogo sjajnog da vidimo i da naučimo, što će nam dati hrabrosti za nove teške napore. I baš zato smo jugoslovenskoj braći iskreno zahvalni!

Od srca želim uspeha jugoslovenskom Sokolstvu, želim dugo zdravlje i sreću njegovom Mladom Starešini, Nj. V. Kralju Petru II, i mnogo napretka bratskoj Jugoslaviji!«

Pored ove izjave brata Atanasova i izjave Ivana Anastasova, starešine Vitoške junačke oblasti, koju smo objavili u prošlom broju, svi članovi starešinstva bugarskih Junaka izražavali su nam u privatnom razgovoru svoje zadovoljstvo na učešću jugoslovenskih Sokola na sletu u Sofiji. Čitavo starešinstvo bugarskih Junaka, sa bratom Atanasovim na čelu, takmičilo se ko će više biti na ruku braći Jugoslovenima, a naročito potstarešine Saveza, Pe-

tar Joakimov i profesor Nikola Stojanov, zatim sekretar Raško Duškov, savezni načelnik i načelnica, Josip Bureš i Marinka Dobra, savetnik Saveza, profesor Minev itd.

Bugarska odlikovanja naših sokola

Pored braće, dra Vladimira Belajčića, dra Mihajla Gradojevića, ing. Milivoja Smiljanića, Adolfa Stefana i Nika Bartulovića, o kojima smo već u prošlom broju javili da im je Nj. V. Car Boris lično predao odlikovanja, — odlikovani su i mnogi župski starešine, načelnici i prosvetari, te članovi Saveznog Tehničkog i prosvetnog odbora našeg Sokolstva.

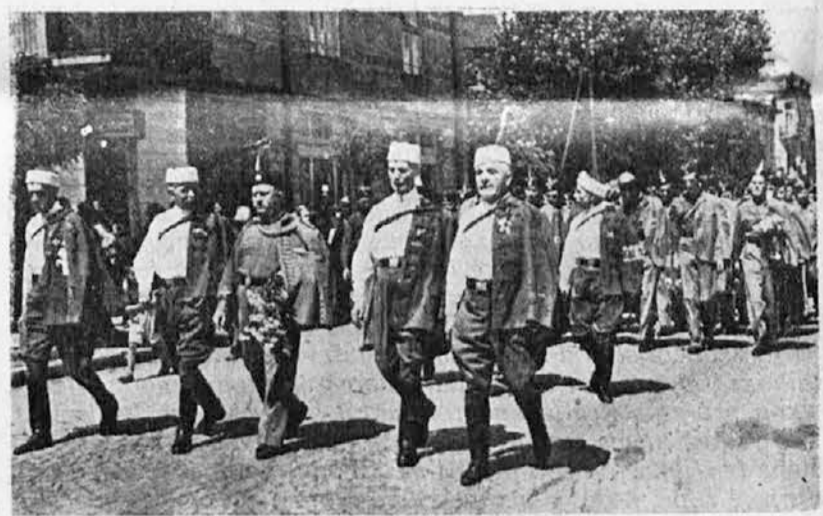
Ordenom za građanske zasluge III reda odlikovani su: prof. Miloš Stavić, iz Podgorice, a ordenom za građanske zasluge IV reda sa krunom Fran Lotski, iz Splita.

Ordenom za građanske zasluge IV reda odlikovani su: prof. Miloš Stanojević, Mihajlo Nikolić, Dr. Milorad Feliks, Dr. Milan Arsenijević, Nikifor Todić, ing. Vojislav Pajić, Petar Čonić, Mirko Domac, Mirko Jovanović, Vladimir Deduš, Frano Žic, Sreten Stefanović i Dimitrije Milišić.

Ordenom Sv. Aleksandra IV reda odlikovani su: Milan Teodorović, Dr. Jovan Perenčević, Ivan Kovač, ing. Tadija Živković.

Ordenom za građanske zasluge V reda sa krunom odlikovani su: Jakob Spicar, Dr. Mihajlo Vukobratović, Lojze Merdžo, Bogoljub Krejčik, Božidar Atanacković.

Ordenom za građanske zasluge V reda odlikovani su: Velimir Besarović, Josip Matko, Beara Ilija, Mil. Kirilov, Branko Blašković, Josip Žic, Dušan Ćimović, Branko Polić, Dra-

Starešinstvo Junaka i Sokola u povorci

Naše more

Povodom trijumfalnog boravka našeg mladog Kralja na našem moru, povodom sleta primorskih sokolskih župa na Sušaku, kao i pored nedavnog Jadranskog dana u čijoj proslavi su učestvovali i mnogi Sokoli, pitanje procvata i odbrane našeg Jadrana nameće se i nama Sokolima, samo od sebe.

Našem Sokolstvu je dovoljno poznato značenje Jadrana za našu zemlju i naš nacionalni i državni život. Svaki narod i svaka država, koji nemaju svog mora osećaju se, u neku ruku kao zatvoreni, zapušeni, — a njihova trgovina je često ugrožena. Oni moraju da izdaju ogromne pare za dobavku primorskih artikala: voća, riba i bezbroj drugih proizvoda.

Imati more, imati ratnu i trgovačku mornaricu, znači imati sigurno mesto pod suncem i sve uslove za život, koji je potreban jednoj zemlji, kao nacionalnoj i privrednoj jedinici. Imati more, znači imati otvorena vrata u široki svet, na sva mora i na sve kontinente. Imati more, znači imati jednu granu privrede, od koje mogu milioni stanovnika da žive. Napokon, imati more, znači imati i sticati prijatelje i potrošače u susjednim državama, znači ne biti ovisan od drugog

u onolikoj meri, koliko to moraju da budu zemlje bez mora.

Ali nije dovoljno samo imati more! Njega treba znati i čuvati! Zato je i uzela za svoju lozinku naša najveća pomorska organizacija »Jadranska straža«, reči: »Čuvajmo naše more«. Kada kažemo: naše, onda je ono uistini svih nas, — i onih sa njegovih obala i onih ispod Balkana i ispod Triglava, kao i onih za širokih vojvodanskih polja i kršnih crnogorskih brda. Svi bez razlike, dužni smo da čuvamo naše more, da ga sačuvamo nama, našim potomcima i budućim pokoljenjima. Kao što čovek mora da čuva svoja pluća, tako narod, kao celina, mora da čuva svoje more. Što su čoveku pluća, to je državi more!

Dok se Jadranska Straža specijalno brine za čuvanje i upoznavanje naše Jadrana, dotle imamo našu ponosnu ratnu mornaricu, čiji brodovi plove po njegovoj površini, kao budna straža. I dok oni čuvaju njegove obale, dotle bezbrojni brodovi trgovačke mornarice pronose naše ime pod bojama naše državne zastave, od Otrantskih vrata do Gibraltara, od Singaputa do Sueza, od Severnog do Južnog pola, kroz sva mora i kraj svih država sveta. Naša zastava vije se po pučinama svijeta mora i uz obale

svih kontinenata. A sve to možemo i moramo da zahvalimo samo našem divnom Jadranu.

Da ne pominjemo druge koristi od mora, dovoljno je spomenuti turizam. Svake godine dolazi na naš Jadran veliki broj stranaca, koji uživaju u lepotama našega mora, koje su poznate u čitavom svetu.

Pa kada sve to znamo, zar da ne budemo ponosni što posedujemo taj biser, to divno naše Jadransko more? Sokolstvo je taj ponos manifestovalo na sletu u Sušaku, doviknuvši gromko celom svetu: Mi smo tu, na obalama Jadrana, kao pretstraža Otadžbine, da zajedno sa ostalim organizacijama i sa našim dragim mornarima čuvamo i branimo svoje more, da ga podižemo i unapređujemo! Zato je slet na Sušaku imao za jugoslovensko Sokolstvo naročito značenje, puno rodoljubivih obaveza i svetlih obećanja za budućnost. J. M.

SPOMENICA PRAŠKOG SLETA

Izašla je Spomenica X Sveslovenskog sleta u Pragu, u redakciji br. Rudolfa Prohaske. Spomenica je izšla u 17.000 primeraka u tako odličnoj opremi, da će svakome ko je pregleđa oživetiti pred očima nezaboravne dane X Svesokolskog sleta. Kako iavlja »Sokolski Vesnik«, još ima na raspoloženju izvestan broj primeraka. Cena spomenici je 95 Kč.

Poklič slovenske vile

Šta se ovo strašno plete, zbiva,
Evropa se iz temelja ljulja,
Pred Bogom će ona biti kriva,
Udarice strašni grom i munja.

Pravdu, veru, obraz narod gazi,
Za pravilo ludost privolio,
I zato mu strašni sud dolazi:
U Demona pomoć zamolio!

Danas jedan, sutra drugi viče:
»Hoću mogu, tako biti mora!
Šta se koga moje pravo tiče,
Kad ja hoću carstva i prostora?«

Sva je zemlja pozornica rata,
Njom upravlja čelk, zlatno tele,
I njena se kroji nova karta,
Da bezumne ispune se želje.

Ej Sloveni, čujte, braćo slave, —
Vi sa Dnjepra, Volge valovite;
Pa od Visle, Laba i Vltave;
I Marice, vode šumovite, —

Bez predaha vila i vas zove,
Od Dunava, Save do Bojane,
Od Vardara, Tise i Morave,
I od Zete, Bosne, Kolubare.

Poslušajte mene, braćo mila,
Ne plašite se puške, bajoneta,
Nesloga je svakog salomila, —
I zato vam evo amaneta:

Ko Slovenstvu da ne bio veran,
Srcem, dušom svagda njemu odan,
Od Gospoda Boga bio teran
I na čba sveta prezren, prognan!

Ko bi brata ne htio za brata,
Već radije prišao tuđinu,
Otpadnik je slovenskoga jata,
I strašnu će doživeti sudbinu!

Ko radije robom htio biti,
I' za život obraz okaljao,
Naša će ga kletva salomiti,
Izdajnik je sraman, nevaljao!

Lj. N. — Trebinje

Književnost

KNJIGA RODOLJUBIVIH PRIPOVEDAKA

Pavle J. Bugarski: Pripovetke iz strašnih dana svetskog rata. Ilustrovao Vladimir I. Zurinski. Izd. 1939. Cena 3 dinara. Na 46 strana malog formata štampane su tri ratne pripovetke (»Arandelov-dan 1914 god.« »Materice 1915 god.« i »Božić 1916 god.«), koje sadrže sećanje na tražične događaje koji su se odigrali u Sremu za vreme Svetskoga rata. Preporučuje se Sokolima.

Poseta Rilskom manastiru, s desna na levo: Dr. M. Minev, supruga Dr. Mineva, Iguman manastira, supruga br. Dr. Belajčića, Ministar pravde N. Jotov i Dr. Belajčić

goljub Atanacković, Zdenko Pavić, Janko Kavčić, Jovan Šepa.

Ordenom Sv. Aleksandra V reda odlikovani su: Dušan Živković, Hranislav Gvozdenović, Milorad Knežević, Kranjc Ludvik, Mirko Bučić, Nikola Jakil, Josip Prohaska.

Ordenom za vojničke zasluge II stepena odlikovan je: Dimitrije Pavlović, a Damskim ordenom III stepena odlikovane su sestre: Milica Šepa, Olga Skovran, Pajić Jovanka, Slavka Vučković, Milica Čonić, Jovanka Mileusnić.

Odlikovanja je predao predsednik Saveza bugarskih Junaka, a u ime odlikovanih zahvalio se je dr. Nikola Škerović.

I. Sedlaček

Organizacija posete

Govoreći o organizaciji naše posete Sofiji, mi smo u prošlom broju podvukli neka imena, ali je nepažnjom propušteno spomenuti, da je na čelu čitave organizacije savezne kancelarije u Sofiji, bio brat Radoslav Vojnović; zatim da je nastanbeni osek, pored sestre Mileusnić, vodio i brat Kavčić, te da je šef lekarske službe bio brat Dr. Feliks. Isto tako držimo potrebnim spomenuti da su u saobraćajnom oteku, koji je bio jedan od najvažnijih, pored brata T. Živkovića, radila još i braća D. Živković, D. Milišić i Sreta Stevanović. Pored Saveznog gospodara, br. M. Nikolića, finansijsko poslovanje Savezne kancelarije vodio je brat Boža J. Atanacković.

Sletska kancelarija je davala redovno sve moguće informacije našim Sokolima i bugarskim Junacima i vrlo dobro je funkcionisala. Sem toga su svakog dana održavane sednice starešinstva Saveza i šefova pojedinih oteka sa predstavnicima župa, da bi tako preko njih kontakt sa članstvom bio stalan.

U tehničkom vođstvu, sem brata Miroslava Vojnovića i sestre Milice Šepe, treba spomenuti brata Voju Pajića i sestru Olgu Skovran, koji su vodili članstvo, zatim R. Bana i Agatu Zic, koji su vodili naraštaj, pa Franu Zica koji je vodio čete i starije članstvo; I. Sedlačka, koji je vodio brigu o povorkama, Zdenka Pavlića, Jelku Ban i Tonku Štifar koji su vodili brigu oko nastupa na sletu, Branka Polića i Ljubicu Jovanović, koji su vodili takmičare, te Danicu Đurđević i Milicu Čonić, koje su vodile članice nevezbačice.

Руско соколство на IX свејуначком слету

На IX Свејуначком слету у Софији 8—12 јула узео је видног учешћа и Савез Руског Соколства. Од преко петстотина руских сокола, учесника слета, било је њих око четири стотине из Југославије, преко стотине из Бугарске и неколицина појединаца из Француске и Литваније.

На челу са својом плех-музиком и руским соколским заставама, батаљон руских сокола пролазио је шумним улицама Бугарске престонице, уживајући срдачан дочек од стране становништва, које сматра руске Соколе као претставнике оне Русије која је ослободила бугарски народ још у години 1878 од турског ига.

Приликом Словенског такмичења у лакој атлетици, нижој и средњој категорији, руски соколи су добили изванредан број медаља, диплома, две сребрне и једну златну медаљу. Особити успех уживао је Савез својом беспрекорном изведбом симболичке вежбе на стадиону, коју је вежбу саставио Савезни Начелник бр. Димитрије Кабулин.

Рецензије бугарских новина о томе су необично похвалне. „Дневник“ и. пр. пише: „Мешана група од 200 руских сокола и соколица заузела је место у центру стадиона. Вежбе су се вршиле уз пратњу властите оркестра. Група је пружила утисак дисциплинованог, тачног и смишљеног рада. Руски Соколи демонстрирали су неколико врло компликованих вежби које се у главном састоје из састављања пирамида. Нарочито усхићење изазвало је извођење „Словенске пирамиде“ као и интонирање Словенског марша.“

Виши функционери Руског Соколства били су такођер награђени разним орденима.

Приликом овог слета била је такође одређени у Софији и IX Општа годишња Скупштина Савеза Руског Соколства. Скупштина је радила сложено и сагласно. Решавана су идеолошка, организациона и уставна питања, која предвиђају даљи развјат и појачање свестране и одговорне делатности Руског Соколства.

На новим изборима Старешинство као и Управа Савеза остала је у главном иста, на челу са Старешином бр. Романом Дрејлингом.

H. K.

Ženski gimnastički susret između Jugoslavije i Bugarske

Jugoslovensko Sokolstvo doživelo je u Sofiji na svakom koraku uspeh i pobjedu. Pored muških utakmica, i međudržavni gimnastički dvoboj između ženskih gimnastičkih vrsta, završio se je pobjedom Jugoslavije. Ovim utakmicama pristupile su tri gimnastičke vrste, i to ženska vrsta Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, ženska vrsta Saveza bugarskih Junaka i ženska vrsta Pokrajinskog saveza Ruskog Sokolstva iz Jugoslavije.

Tehnički rezultati su sledeći:

Proste vežbe: 1) Hribar Tuša (J) sa 14,96 bodova, 2) Maksimova Tamara (Rus.) sa 14,83 bodova, 3) Delić Dragica (J) sa 17,45 bodova.

Visoka greda: 1) Vacac Jelica (J) sa 14,80 bodova, 2) Hafner Anica (J) sa 14,70 bodova, 3) mesto dele Hribar Tuša i Delić Dragica (obe J.) sa 14,50 bodova.

Dvovisinski razboj: 1) Hafner Anica (J) sa 15,00 bodova, 2) Kovačić Eliza (J) sa 14,90 bodova, 3) Hribar Tuša (J) sa 14,80 bodova.

Krugovi: 1) Hribar Tuša (J) sa 14,90 bodova, 2) Hafner Anica (J) sa 14,16 bod. 3) Neferović Mira (J) sa 13,50 bodova.

Preskok preko konja: 1) Hribar Tuša (J) sa 15,00 bod. 2) Hafner Anica (J) sa 14,80 bod. 3) Linickaja Nadežda (Rus.) 14,50 bodova.

Ukupni plasman: 1) Jugoslavija 428,62, 2) Sav. Rus. Sok. 391,90 bod. 3) Bugarska 367,16 bodova.

Pojedinke: 1) Hribar Tuša (J) sa 74,16 bod. 2) Hafner Anica (J) 73,02 bodova i 3) Vacac Jelica (J) 70,96. Svih osam Jugoslovenki zauzelo je prvih osam mesta, deveta je najbolja Ruskinja, a trinajesta najbolja Bugarka. Utakmice su sudile naše i bugarske međunarodne sutkinje.

Utakmice u štafeti Jugoslavija—Bugarska

Utakmice u štafeti 4x80 metara završile su se ovim rezultatom: 1) Sokolice 44,5 sek. 2) Junakinje 46,3 sek. Muški 4x100 m: 1) Junaci 45,6. 2) Sokoli 46,00 sek. Naša muška štafeta izgubila je mnogo na startu.

I. Sedlaček

Iz slovenskog Sokolstva

GLAVNA SKUPŠTINA Č.O.S.

Prošle subote održana je glavna godišnja skupština Češke obce Sokolske, uz učestvovanje delegata svih župa. Prema izveštaju načelnikštva, tehnički rad u prvoj polovini o. g. bio je vrlo obiman. Pored ostalog održano je 15 tečajeva za vežbačice.

Nakon primljenih izveštaja uzeo je reč dosadašnji starešina Č.O.S. Dr. Bukovski, koji izjavljuje da ne želi ostati i dalje na dosadašnjem položaju, pošto treba na vodeća mesta da dođu mladi ljudi, ali da on i dalje ostaje veran sokolskoj ideji. Nakon toga izabran je novi starešina Č.O.S., brat Josef Truhlaž, dosadašnji zamenik starešine.

Izabrani su za načelnika, Dr. Augustin Pechalt, za načelnicu, Marija Provaznikova, za predsednika prosvetnog odbora, izabran je Anton Krejči. Za zameneke starešine izabrani su, Dr. J. Keler, Dr. Karel Šaler i Dr. Jan Štolc. U starešinstvo izabrani su još Nora Budusova, Vojtjeh Červinka, Adolf Doležel, Dr. Vladimir Groh, Jozef Dusil, Ružena Fribova, Dr. Antonin Hřebek, Otokar Klih, Jaroslav Ržepa, Vaclav Sverma i Ladislav Vojaček. Prestali su biti članovi starešinstva, Dr. Vladimir Flajšman, František Barton, Vaclav Vondrak, Vlasta Boučkova, Božena Stiblova, František Svoboda, Dr. M. Klinger, Dr. Krošova, Jan Krejči, Viliam Paulina i Jozef Hrbač.

Novi starešina Č.O.S. brat Jozef Truhlaž rođen je 22 septembra 1870 g. Još kao student klasične gimnazije u Kraljevom Gracu postao je član Sokola, pa je od tada neumorno radio na propagiranju sokolske ideje. On je po redu četvrti starešina Č.O.S., nakon Dr. Jana Podlipnoga, Dr. Jozefa Sajnera i Dr. Stanislava Bukovskog.

Sa sleta u Sušaku: starešina br. Polić govori

Posle župskih sletova

Župski sletovi u ovoj godini uglavnom su završeni. Župe koje su slet imale, kao dobar domaćin, prave bilans sleta. Jer odavno se opaža da župski sletovi, naročito po sadržajnosti programa, ne odgovaraju uvek svojoj svrsi, pa da ni izvedbom uvek ne uspevaju, i pored uloženog napora i dobre volje.

Kritika svršenih sletova je ponajviše usmena, pošto se smatra da je »nezgodno« pisati samo o nedostacima. Međutim to nije dobro. Povodom neuspeha naših priredbi upošte pisani su otvoreni članci, nadležne opomene i uputstva, koja su još uvek aktuelna. Jedan od najdetaljnijih i najotvorenijih članaka izašao je u br. 3 lista »Soko« iz 1937 god. pod nazivom »Javni nastupi«. Odnosi se na opšte potrebe i nedostatke u vezi sa našim poselima, akademijama, javnim vežbama i sletovima.

U ovom članku držaćemo se uglavnom sadržaja sleta, zato što je na nekim ovogodišnjim sletovima, pored pozitivnih detalja, opažen suviše jednostavan program, a u njemu mnogo zajedničkih prostih vežbi što svakako ne ide u prilog svestranosti i raznovrsnosti. Te suviše proste vežbe dovoljne su da stvore utisak šabloniziranja i kod nestručnjaka, pošto se redovno vide na svima našim priredbama. Svakako, da će se naći i opravdanje za tu činjenicu, pošto proste vežbe treba da imaju muška i ženska deca, naraštajci, naraštajke, članovi i članice, što već iznosi šest prostih vežbi. A ako u njima nastupaju još i čete i starija braća, ili odabrani vežbači, — onda je program ispunjen tako reći samim prostim vežbama. Uz to te vežbe ne sadrže, na žalost, uvek bitnih razlika, koje karakterišu decu, naraštaj itd., već su uglavnom slične jedne drugima, monotone su i ne interesuju ni gledaoce naročito ako nisu savršene originalnošću sastava, ritma i izvođenjem u pogledu estetske discipline, t. j.: ispravnim držanjem tela, čistoćom osnovaka, gibova, stavova, potiljkom, ravnanjem, čvrstim korakom pri nastupu i t. d.

Gotovo mučno deluju, pa smetaju i samim vežbačima, one proste vežbe kojima je oduzet život suviše sporim, neprirodnim izvođenjem, u ritmu koji bi više ličio koraku tužne pratnje, a naročito kod dece i naraštaja. Muzika sama nije uvek kriva, već pomanjkanje dogovora i skladne veze vodnika sa muzikom i vežbačima.

I zašto da sve kategorije vežbača moraju imati na sletovima proste vežbe? Za zajedničke vežbe, koje imaju svoju veliku vrednost, kao za-

jednica discipline, snage, ritma i lepote, imamo i druge vežbe, pa i razne sprave. Za decu pak imamo ogroman izbor vežbi čisto dečijih, koje njima više odgovaraju i koje oni više i vole kao što su to vežbe podražavanja, zabavne, gimnastičke i lakše takmičarske igre, proste grane, vežbe na dečijim spravama i slično. Čak i te proste vežbe mogu se dati uvek u dečijem obliku, brzini i živosti. Slično vredi i za naraštaj.

Osim toga, pored prostih vežbi, treba da ostale tačke upotpune raznovrsnost programa, unašanjem novijih stvari, prilagođenih savremenom shvatanju, a pri tom da uvek budu na solidnom sokolskom temelju. Nepovoljno deluju i tačke sa malim brojem vežbača na velikom vežbalištu. Vežbalište već u načelu ima da bude uvek puno vežbača, koji priredbu oživljuju.

Pored vežbi treba u programe sletova unašati i tačke, koje dižu duh, svest i borbenost, što prosvetljuje i jača vežbače, nevezbače i publiku. Te su tačke pored povorke: skup svih učesnika sleta na vežbalištu, simbolično podizanje državne i drugih slovenskih zastava, pozdrav zastavama, pevanje državne i slovenskih himni, vežbe i utakmice odbranbenosti, štafete, laka atletika, narodne igre, finale najboljih vrsti takmičarskih, svečana predaja prelaznih darova, sokolske izložbe i slično. Jednom rečju, sletove treba programski svestrano oživljavati i podesno iskoristiti u vaspitnu svrhu.

Pritom, kao preduslov svestranog obezbeđenja sleta, treba unapred temeljito razmotriti i opremiti: voćstvo, organizaciju, podele rada, finansijsko obezbeđenje, mesto za sletiste, disciplinu, duhovnu pripremu, pa zatim pitanje svedenih odora, vežbačkih odela, narodnih nošnja, zastava, muzika, saobraćaja, prenočišta, prehrane itd. Pored ovoga treba voditi i računa o mestu sleta. Najbolje uspevaju sletovi u sedištu župa. Neke župe iz opravdanih razloga to menjaju, radi pojačanja neke jedinice, ili dizanja duha u nekom kraju i slično. Ali i u tom slučaju treba slet poveriti samo onim jedinicama koje za to imaju svestranih uslova. Konačno, ne treba dokazivati da se župski sletovi ne priređuju svake godine, iz opravdanih i mnogobrojnih razloga.

Posle svršenog sleta moramo pre svega da sračunamo šta smo za napredak Sokolstva učinili i šta smo dobili. Zadovoljstvo javnosti nas pritom ne sme zavaravati. Važnije je da kao svesni kritičari samih

(Nastavak na 4 str. I stupca dole)

Nj. V. Car Boris obilazi Ruske Sokole

Članice u narodnim nošnjama za vreme povorke kroz Sušak

Sokolstvo i omladina

U članku »Sokolstvo i Omladina«, koji je objavljen u »Sokolskom Glasniku« pred nešto više od mesec dana, mi smo vrlo mirno i odlučno odgovorili na izvesne napadaje »omladinskog biltena Zbor« na Sokolstvo, u pogledu rada sa omladinom, na narodno - odbranbenom terenu. Kazali smo to, ne u cilju polemike, već izazvani tuđim napadajem, da našem članstvu objasnimo jedno razumno gledište, od koga ni danas ni najmanje ne odstupamo.

Umesto da naše nepobitne argumente uzmu u obzir, izvesni listovi, koji su bliski biltenu Zbora, na stavljanju napadaje na Sokolstvo, u istom nepristojnom tonu u kome su i započeli, a da pri tom niti ne kušaju da naše navode obeskrepe.

Ne zbog tih anonimnih i nepristojnih napadaja, kojima se truje a ne odgaja, omladina, već zbog našeg članstva, moramo da utvrdimo, da su svi izveštaji koje je Savez SKJ dobio iz pojedinih župa i jedinica o akciji omladine u narodu takvi, da Sokolstvo nema ni najmanjeg razloga da se kaje za svoju saradnju sa omladinom, ili da od nje otstupi. Većina izveštaja kaže izričito da je »uspeh te akcije, kako moralni tako i materijalni, bio na visini«; — da »nije bilo ni najmanjeg traga, niti tendencije, koja bi se mogla postaviti nasuprot rodoljubivih težnja i sokolske ideologije«; — da je »naprotiv program omladinskih priredbi pobudio veliko oduševljenje u rodoljubivom građanstvu i da je bio pozdravljen, kao malo koja manifestacija ove vrste«; — da je »Omladina u punoj meri izvršila svoju nacionalnu i patriotsku dužnost«; — da su »studenti iz Beograda dali tako patriotske i nacionalne priredbe, da se imao utisak, da su te priredbe potpomognute od viših faktora«; itd. Drugi izveštaji kažu, da su »priredbe patriotske i da im se sa te strane ne može ništa prigovoriti«, a jedina konkretna zamerka koja se našla u dvema izveštajima, sastojala se u tome, da su se neki od tih omladinaca videli u društvu ljudi, koji u odnosnim mestima nisu smatrani kao nacionalni i da je jedan od učesnika ekskurzije mahnuo iz automobila maramicom, koja je bila crveno-zelene boje.

Ponovno velimo, nije Sokolstvo slepo ni za najmanju pozitivnu, ili

(Nastavak sa 3 str. V stupca)

sebe, budemo zadovoljni, prvo mi sami. Ako nismo, treba da nastojimo da u buduću bude bolje!

Da napravimo upoređenje kakvi su bili sletovi župa ove godine, trebalo je sve lično videti, što je nemoguće. Ali prema izveštajima, čujemo da je bilo lepih sletova, od kojih po veličini na prvom mestu dolazi slet župe Novi Sad. Međutim, ko je video slet župe Osijek, mogao je da bude također zadovoljan. Nije bio bez nedostataka u pogledu uveštavanja takmičara, vežbača, odora itd. Ali njegov vedar sokolski duh, jedinstvena zajednica, disciplinska svest sa odgovornošću službe, svih i u svemu, mogla se opaziti na svakom koraku. A to je glavno. Bio je to u minijaturi uzoran primerak velikih sletova. **Miroslav Vojinović**

negativnu pojavu, niti ono uobrazava sebi, kao neki drugi pokreti, da je sve, sa čime ono radi, stoprocentno nepogrešivo. Ali ono hoće da radi i da organizuje omladinu, bez obzira na eventualne manje nedostatke, jer zna da bez omladine narod nema budućnosti. A ako bi se Sokolstvo odreklo da radi sa omladinom koju »bilten Zbora« oglašuje za nenacionalnu i ako bi se ograničilo samo na onu koju bi mu preporučio bilten Zbora, onda bi se odreklo rada sa 99% naše omladine i bilo bi upućeno na neznatnu manjinu, koja se doduše oglašava za jedino nacionalnu, ali koja po čitavom svom držanju, po svojoj glorifikaciji fašističkih režima, po svome pisanju o tome kako u zarobljenoj Češkoj vlada puna sloboda i po svome izrazitom antidemokratizmu, nebi ostavila Sokolstvu nikakve mogućnosti za rad sa sobom.

Kako, uostalom, da se Sokolstvo odnosi prema omladini, koja u svojim listovima, lažno i sa uvredama tretira sokolski pokret, napadajući time najjaču nacionalnu organizaciju u Jugoslaviji?! Svi su njihovi listovi, kao n.p.r. »Naš put«, »Vihor« i »Zbor«, lažno prikazali svojim čitaocima stvar, kao da je »Sokolski glasnik« napao Zbor; dok je naprotiv omladinski bilten Zbora prvi napao Sokolstvo izrazima kao što su »pljunuti na svoje lice« itd., a »Sokolski Glasnik« je na te napadaje samo odgovorio. »Novi Put«, umesto da odvrati argumentima na članak, upotrebljava i opet podvalu o tobožnjim »internacionalnim izvorima« našeg članka, ma da je pisac toga članka bio nacionalni radnik, i zato stradao, još u vreme kada se nije ni znalo za pokret Zbora. Isto tako »Vihor« donosi krajnje neukusni članak, pod naslovom »Parketaši i Ladovinaši«, pisan stilom najfrankovačijih napadaja na Sokolstvo, dok sam njegov autor priznaje, da nije ni pročitao članak u »Sokolskom glasniku«, već da je samo čuo o njemu iz jedne beleške u »Zboru«.

Nije čudo što ovakve metode izazivaju reakciju u čitavoj nacionalnoj javnosti. Tako je n.p.r. celjski list »Nova Doba«, doneo vrlo zanimljiv članak, u kome odlučno otklanja zborovo gledanje na Sokolstvo i prigovara Zboru, zbog njegove glorifikacije režima, koji se sa najvećim nipodaštavanjem odnose prema Slovenstvu. Isto tako je sokolska župa Užice počela da izdaje list, »Uzički odjek«, u kome se najodlučnije zalaže za rad sa omladinom na narodno-odbranbenom polju, u smislu kao što to zastupa »Sokolski glasnik«, a najoštrije osuđuje sve one koji takovu saradnju kleveću i ometaju. Konačno je i »Narodna odbrana«, organ jedne od najuglednijih naših nacionalnih organizacija, donio nedavno članak po tom predmetu, u kome kaže:

»Mi iz Narodne odbrane, kao i uvek, budno motrimo na pokret među prestoničkom akademskom omladinom, koji u jednom ozbiljnom času, dobrovoljno stavi nekoliko stotina mladih studenata pod okrilje naše vojske, sa zavetom: na dobrovoljnu službu

svome narodu. Ta pojava, uostalom već u tradiciji prestoničkog Univerziteta, izazvala je na izvesnim stranama nerazumljive i čudne reakcije. Kao da je nekome krivo, što se pod istim krovom, odakle su potekli i prvi vesnici borbe na našem klasičnom Jugu, obnavlja istorija nacionalnih pregnuća i samopregora. Kao da se zaboravilo da su baš studenti ovog istog Univerziteta i u predratnoj četničkoj akciji imali zavidne prestavnike, i da su u oslobodilačkim ratovima vrhunili primernim herojstvom i pregnućima na polju časti, i onda kao i danas, u službi svoga naroda.

Šta onda hoće oni koji svrstavaju u tabor komunista svu mladež narodnu, koja neće da se sabrazi reakcionarnim i mračnim pogledima na život i svest, koje imaju izvesni izlapeli stariji, sujetni -a promašeni vodi i predstavnici mračnjaštva uopšte? Zar oni misle da se jednom takvom ružnom dostavom može izobličiti istina i poslužiti laži, koju oni forsiraju?«

Ovo je daleko oštrije, nego što smo mi kazali. I što »Vihor« i »Naš put« na ovo ne odgovore?

Utakmice višeg ranga za mač Kralja Aleksandra

Kako je poznato, Blaženopočivši Kralj Aleksandar I 1925, godine ceneći rad Sokolstva na polju telesnog vaspitanja, podario je skupoceni Mač, kao prelazni dar pobjedničkoj vrsti članova u višem odelenju. Te utakmice spadaju u red najtežih gimnastičkih utakmica uopšte. Sastoji se iz prostih vežbi, vežbi na svim spravama i iz grana lake atletike. Ovaj skupoceni dar prelazi stalno od pobjedioce pobjedioce. U slučaju da jedno društvo više puta uzastopce bude pobjednik, njegovo ime se svaki puta urezuje na oštricu mača. Pobjednik je čuvar mača između dveju uzastopnih utakmica. Po Pravilniku, koji je stvoren za ovaj Mač, njega predaje na utakmicama ako je prisutan, sam Kralj lično, inače prisutni član Kraljevskog Doma ili izaslanik Nj. V. Kralja. Po istom Pravilniku, kada se na Maču budu ispunile obe strane sečiva urezanim imenima pobjednika. Mač će se predati Narodnom muzeju u Beogradu. Mač Kralja Aleksandra je najveća svetinja svih jugoslovenskih sokola.

Ove utakmice održane su do sada četiri puta. Prve utakmice održane su 1925 godine u Beogradu prilikom I Međusletskih utakmica. Druge utakmice održane su 1930 godine, također u Beogradu, prilikom I Sve-sokolskog sleta Saveza SKJ. Treće utakmice održane su godine 1933 u Ljubljani, prilikom Pokrajinskog sleta SKJ, četvrte utakmice održane su 1937 godine u Zemunu, kao samostalna priredba. Sva četiri puta Mač je osvojila vrsta sokolskog društva »Ljubljanski Sokol«. Sada se opet kao samostalna priredba održavaju Utakmice za Kraljev Mač u Zagrebu 22 i 23 jula, na Stadionu Kralja Aleksandra, a za slučaj rdavog vremena u Sokolu II.

Raspored ovih utakmica je sledeći: 21 jula: od 6—8 čas. laki trening takmičara na Stadionu, 6—10 čas. i 16—18 čas. tečaj za sudije na Stadionu, u 18 čas. sednica sudačkog zbora. 22 jula: početak utakmica. Utakmice u granama lake atletike. u 11 čas. objavljivanje rezultata i predaja Mača pobjednicima od strane izaslanika Nj. V. Kralja.

Do sada su se prijavile izabrane vrste: Beograd I, Celje-Matica, Kranj, Ljubljana-Matica (dva odelenja), Osijek, i Zagreb II, Očekuje se prijava Sarajeva i Novog Sada.

Za ove utakmice daje svaka zainteresovana župa po dvojicu sudija. Voda ovih utakmica je ing. Vojislav Pajić, zamenik saveznog načelnika, dok su od Saveznog Stručnog odbora određeni Ban Rafael, Zic Frano, Polić Branko, Bogner Josip, Trček Stanko i Sedlaček Ivan.

Ivan Sedlaček

Kratke vesti iz našeg Sokolstva

Sokolsko društvo Klarija, koje leži na samoj rumunskoj granici, osvetilo je 2 jula na vrlo svečan način svoju zastavu. Pored domaćeg stanovništva (Klarija broji oko 800 domova pravoslavnih i preko 50 domova katolika, koji se međusobno brat-ski slažu), ovoj svečanosti prisustvovao je i velik broj gostiju iz Rumunije, koji su od strane Sokola bili srdačno pozdravljeni. Zastavi je kumovao Savez Sokola K. J., koga je

Osvećenje zastave u Klariji, br. Stanojević govori

zastupao savezni prosvetar br. Miloš Stanojević, a osvećenje je izvršio svetnik g. Georgij Markuš.

Nakon osvećenja govorili su g. Markuš i g. Babin, opštinski beležnik, a onda je održao prigodni govor br. Stanojević, predavši zastavu starešini društva br. Urošu Jovinu.

Na banketu održano je također više govora i zdravica, popraćenih manifestacijama za Kralja i Jugoslaviju.

Posle podne održan je Okružni slet sa javnom vežbom, na kojoj su sudelovale i okolne jedinice iz Petrograda, Srpske Crnje, Aleksandrova, Ban. Karadordeva, Vojvode Stepe i Čarnojevića. Gledalaca je bilo preko 2000, među njima veliki broj iz rumunjskih mesta Keče, Čeneja, Karpinjiša, Nemeta i San. Martona, koji su Sokole toplo pozdravili.

Obranbeni zbor trboveljske sokolskog okrožja, se je vršil 9. jula u Hrastniku. Na predvečer so bile okružne plavalne tekme, na katerih so nastupili pripadnici domačega in sosednih društva. Navošč je bil tudi župni referent za plavanje br. Gala, ki je izvedel nekaj krasnih in efektnih skokov.

V nedeljo, po prihodu jutarnjih vlakov je odkorakala veličastna povorka nad 600 pripadnikov v krojih mimo Sokolskega doma, kjer je bil defile pred spominsko ploščo, na zbornom mestu pri Rošu. Tu se je vršil obranbeni zbor okrožja, na katerem so govorili patriotske govore okrožni načelnik br. Vastič, starosta domačega društva br. Faržnik in zastopnik celjske župe br. Pahor. Po zboru se je vršilo bojno streljanje na strelišču pod vodstvom kapetana Vrebca in župnega strelskega referenta poročnika Tkalčeca. Popoldne je bil javni nastop domačega društva ki je zelo dobro uspel. Nastopilo je nad 400 telovadečih. Velik aplavz so želi člani na drogu, med katerimi je bil najboljši telovadec okrožja br. Vizjak iz Trbovelj. Do-

mača vrsta 6 članic na dvovišinski bradlji je pokazala nepričakovane uspehe. Pa tudi proste vaje so bile izvedene v spošno zadovoljstvo.

Posebno poglavlje so bile okružne bojne patrolne tekme, ki so se vršile 9. zjutraj ob 6 uri. Patrole ki so jih poslala posamezna društva so morale z težko vojaško bojno opremo pohoditi čez 3 km dolgo zelo naporno stezo preko »Spicberga«, izvršiti streljanje z vojaško puško, ter metanje bomb, seveda šolskih.

Okrožni zbor trboveljskega okrožja ze vsestrabsko uspel.

Sokoli iz župe Ljubljana (450) i župe Banjaluka (150) doputovali su sa sofiskog sleta specijalnim vozom u Mladenovac, odakle su krenuli na Oplenac, da se poklone grobu blaženopoč. Kralja Aleksandra.

Sokolsko društvo Plaški, priredilo je 9 jula uspešno javnu vežbu, uz učestvovanje bratskih jedinica iz Ogulina, Srpskih Moravica i Plavče Drage. Vežbi je prisustvovao episkop gornjokarlovački g. Sava i delegat župe Karlovac, br. Dušan Bijelić. Prisutne je pozdravio starešina društva, br. Jaša Stepanov, ističući kako se ovog momenta u Sofiji bratime Jugosloveni i Bugari. Kod toga je došlo do srdačnih manifestacija jugoslovensko-bugarskome bratstvu.

Sokolska četa Senkovec, župa Vraždin, održala je 9 jula javnu vežbu, spojenu sa osvećenjem četne zastave. Tom prilikom održali su govore br. Volarić, starešina čete i delegat župe br. Dr. Albin Blušić. Zastavi je kumovao br. Andrija Vajda. Pred velikim brojem gledalaca — seljaka, izvedene su brojne tačke javnog nastupa, a onda je četi predan veliki srebrni lovor venac, dar blaženopoč. Kralja Aleksandra, koji je četa ove godine osvojila već četvrti put. I ovom prilikom došlo je do srdačnih manifestacija Nj. V. Kralju i Jugoslaviji.

Sokolsko društvo u Prijedoru dobiće uskoro svoj dom, koga će podići Društvo za podizanje bolnice u spomen Kralja Aleksandra, jer je Banska uprava već podigla bolnicu, pa je uprava društva odlučila da, umesto bolnice, podigne Sokolski dom. Dom će biti građen na zemljištu, koga je poklonila opština.

Starešina Sokolskog društva u Bijeloj, br. Tomo Zloković proslavlja 30 godina plodnog Sokolskog rada kao starešina društva i pionir sokolske misli na našem primorju, još iz vremena Austrougarskog ropstva. I pored svih progonestava, brat Zloković je ostao veran Sokolstvu i još uvek je duša sokolskog rada u Boki Kotorskoj.

Sokolsko društvo Iliđa zaključilo je da podigne svoj dom. Prostorije u banjskoj zgradi, u kojima su do sada vežbali, otkazane su, tako da je gradnja doma neophodno potrebna. Osnovan je fond za gradnju, na čelu sa bratom Svetozarom Belovićem. Zaključeno je takode, da se zamoli Ministarstvo finansija za ustupanje zemljišta od 5.000 kvadratnih metara za podizanje doma.

Sokolice u povorci kroz Sušak

Članice u narodnim nošnjama u povorci kroz Zagreb na župskom sletu 25 juna

Zanimljivosti iz doma i sveta

Švajcarski listovi mnogo pišu o nedavnom naređenju italijanske vlade, da svi stranci moraju napustiti Južni Tiroi. Tom naredbom najviše su pogodeni Švajcarci. Isprva se mislilo, da se moraju iseliti samo švajcarski, nizozemski, francuski i engleski državljani, ali sada je jasno, da moraju seliti i ostali stranci. Zanimljivo je, da su podeljeni u dve skupine: turiste i ostali inostranci, koji su morali napustiti Južni Tiroi u roku od 48 sati, dok ostali stranci, koji su tu trajno naseljeni, mogu moliti produženje ovog roka.

Listovi beleže, da ovaj izgon ima strategijsku pozadinu, jer da bi se preko Brenera imali vršiti transporti nemačkih četa u Italiju. Međutim, drugi listovi misle, da to neće biti tačno, već da je to prvi korak ka raseljavanju nemačkog stanovništva u Južnom Tiroi i kolonizaciji ove pokrajine po čistokrvnim Italijanima.

Na nekoliko mesta u Nemačkoj organizuju se tabori za nemačke omladince iz inostranstva, koji će tu da letuju ove godine. Kako pišu novine, očekuje se preko 2000 nemačkih mladića i devojaka iz Jugoslavije, Bugarske, Mađarske, Italije i Portugala.

»Koruški borci« priređuju u zajednici sa »Celjskim legionarima« proslavu 20 godišnjice borbe oko naše severne granice. Proslava će se održati u lepom mestu mestu Ljubnem na Savinji u nedelju 30 jula. Na ovoj proslavi uzeće učešća veliki broj boraca sa severne granice naše Otadžbine.

Nemačke novine »Berliner Berzencajtung« i »Germania« pišu: »Nemačka privreda mora naći u dunavskom bazenu i na Balkanu zamenu za kolonijalno carstvo. Balkanske i dunavske države moraju u odnosu prema Rajhu zauzimati isti položaj, koji zauzimaju dominioni prema Velikoj Britaniji.«

Objavljeni su statistički podaci o broju stanovništva Rajha, prema popisu od 17 maja. Bez Memela, Rajh imade 79,800.000 stanovnika. Ako se tome doda 6,800.000 stanovnika protektorata Češke i Moravske, ukupan broj stanovništva Rajha iznosi 86,600.000.

DEPOLO I STIPČIĆ

Trgovina pomorskih i ribarskih potrebština — S U Š A K —

Соколке в аставе израђујем свилом и влатом везене, врло лепе, у в најповољније цене. Моја 40-годишња пракса сваком гарантује да ће бити код мене најбоље и најјефтиније послужен.

НИКОЛА ИВКОВИЋ НОВИ СД

ЧАСОВНИЧАР I JUVELIR

M. MITROVIĆ

TERAZIJE 22 (do Moskve)

ima: švajcarskih časovnika za ruku i džep, zlatnog nakita, kristala, srebra, pehara i plaketa.

Braći i sestrama popust Cene vrlo solidne. Stručan rad Tražite cene za izradu klinaca i značaka.

Prema statistici »Neues Wiener Tagblatt«, u Jugoslaviji ima odprilike: 700.000 Nemaca. Od toga u Vojvodini i Sremu 460.000, u Hrvatskoj i Slavoniji 170.000, u Sloveniji 50.000, a u Bosni i Hercegovini 25.000. Međutim, prema jugoslovenskim službenim podacima ima u Jugoslaviji samo 500.000 Nemaca.

Od okruglih 130 milijuna stanovnika Severoameričke Unije samo oko 40 milijuna stanovnika po svom poretku pripada pravim Američanima. Najjaču nacionalnu grupu predstavljaju Nemci, kojih je oko 8 milijuna. Dolaze onda Talijani sa 5 milijuna, Iraci, Poljaci i Kanadski Francuzi sa 3,000.000, skandinavske grupe sa 3,000.000 duša. Engleza ima 1,200.000, Rusa 2,600.000, Slovaka i Čeha 1,000.000 (800 + 500.000) i Jugoslovena 1,000.000.

Dr. Krunoslav Draganović je objavio nedavno »Opšti šematizam katoličke crkve u Jugoslaviji«, važeći do prvog jula 1937, a u kojemu se između ostaloga nalaze i ovi podaci: U Jugoslaviji žive 5.854.000 katolika, koji imaju 1.975 parohija, 4.709 crkava, 4.258 kapelica, 167 muških manastira, 479 ženskih manastira, 19 biskupa, 2.246 laičkih duhovnika itd, 1.168 redovnika, 8 bogoslova, 11 crkvenih gimnazija, 22 seminar za sveštenike, 74 manastirskih srednjih i stručnih škola, 90 osnovnih škola, 147 dečjih vrtova i čitav niz konvikata.

Poznati češki slikar Franta Mali izdao je album »Jugoslavija« sa 44 reprodukcije u boji i crtežu. Ovaj album zorno prikazuje sve krajeve naše države. Naročita pažnja posvećena je našem Jadranu.

Летовање у иностранству

Новине бележе да су ове године београђани почели у масама вадити пасоше за иностранство, камо одлазе на летовање. Док је раније велики број београђана одлазио на море и у домаћа летовалишта, а само незнатан део у друге државе, ове године сваког дана око 180 београђана подиже пасоше за пут ван граница наше земље. Тим поводом пише сарајевска »Југословенска пошта«, да је жалосно, када се лепота нашега Јадрана могу дивити странци и када је н. пр. један Бернанд Шо назвао Боку најлепшим крајем света, — да наши људи траже туђе...

STOJANOVIĆ M. I.
FIRMA R. J. VRINJANIN
S U Š A K

Strosmajerova ulica 2.
Brzoiavi Stojanović-Vrinjanin

Trgovina šivaćih strojeva, bicikla, dječjih kolica i pletenog pokućstva

Galanterijske, porcelanske i staklene robe.

EMAILIRANOG POSUDA.

Sve vrsti kuhinjskog pribora.

Knjižara i papirnica **Mario I. Banić Sušak**

Radićeva ulica (Korzo)

PRODAVAONICA NOVINA Jelačićev trg (Kiosk)

GENERALNO ZASTUPNIŠTVO NOVINA • REVIIJA • ČASOPISA

Iz slovenskog sveta

TAJNE ORGANIZACIJE U SLOVAČKOJ

Bratislavski listovi javljaju, da je u okolini Sučana, u Slovačkoj, otkrivena velika organizacija, koja je širila protudržavne i protunemačke letke, pri čemu je uhapšeno 14 lica, a još uvek se traga za novim krivcima. Osim toga je u filijali škodinih tvornica, u Dupnici, (u Slovačkoj) otkrivena slična organizacija, koja je vodila protudržavnu i protunemačku propagandu, pa je čitav niz činovnika i radnika uhapšen.

IZ ČESKO-MORAVSKOG PROTEKTORATA

Organ nacional-socijalista u Pragu, »Der Neue Tag«, vodi sve žešću kampanju protiv češke štampe, optužujući je da se bavi žonglerstvom, da zavera cenzuru, u težnji da potstiče otpor češkog naroda. Češka štampa odgovara, međutim, da ona ne traži ništa drugo, nego da se održe obećanja koja je u svom proglasu učinio g. Hitler, kad je preuzimao protektorat nad Češkom i Moravskom.

Pre par dana objavljena su dva saopštenja policije u Pragu, u kojima se kaže, da se u praškim bioskopima, kao i u bioskopima u ostaloj zemlji, sve češće događa da se, prilikom prikazivanja nemačkih filmova, izazivaju demonstracije koje imaju protivnemački karakter. Objava kaže da će krivci za te demonstracije biti najstrožije kažnjeni. U drugoj objavi se veli da je utvrđeno više slučajeva, gde su bile prekinute telefonske žice koje pripadaju nemačkim vojnim vlastima. Upozorava se javnost, da će svaki onaj ko bude ulovljen pri tom zločinu, biti stavljen pred ratni sud.

Francuska štampa javlja, da se u Češkoj sprema novi zakon o zvaničnom jeziku, prema kome će nemački jezik biti određen na prvom mestu za dopisivanje između lokalnih i nemačkih vlasti u protektoratu. U prevodu će se moći upotrebiti i češki jezik, ali se neće smeti prevoditi reči kao »Führer«, »Tschechei« i »Mähren«.

Sokolsko društvo u Erdeviku, priredilo je uspeli javni čas uz učestvovanje Sokola iz Sremske Mitrovice, Kuzmina, Divoša, Martinaca i Calme.

U Sokolskom domu u Mandalini, priredio je uspeli koncert P. Ivanov, bugarski operni pevač. Ispred pune dvorane pozdravio je g. Ivanova starešina društva, nakon čega je došlo do spontanih manifestacija za jugoslovensko-bugarsko bratstvo.

Čitajući novine...

»Hrvatska straža« je objavila nedavno članak o značenju dinastije Anžuvina za Hrvatsku, u kome — samo što ne oglašuje Ljudevita Anžuvina za najvećeg hrvatskog velikana! A razlozi, zbog kojih »Hrvatska straža« (prema nekoj knjizi Dr. Antuna Dabinovića) vidi u Ljudevitu Anžuvincu tako velikog Hrvata, jesu ovi: što je »Ljudevit Anžuvinski između Baltika i evropskog mora stvarao blok država, u većini slovenski, sa mađarskom jezgrom«; — što je »svojom politikom zatrpao pozicije između dvaju naroda, srpskog i hrvatskog, i dvaju državnih organizama, koje nisu nikada više mogle biti izbrisane«; — što je »politika Ljudevita Anžuvina značila reakciju na jačanje Dušanovog carstva«; — što je »Ljudevit Anžuvinski prvi put u istoriji stvorio politički i kulturni antagonizam između Hrvata i Srba«; — što je Ljudevit Anžuvinski »dao odlučni prinos razlozima brze dekadencije Dušanovog carstva«; — što je »hteo stvoriti grupu država, od Baltika do Jadranskog mora, ujedinjenu vezom latinskog internacionalizma«; — i konačno, što je »hteo stvoriti jednu srednju Evropu, koja ne bi bila ni poljska, ni ugarska ni hrvatska, nego kozmopolitska u najboljem smislu reči«.

Sve ove razloge za veličinu Ljudevita Anžuvinskog citirali smo tačno prema članku u klerikalnom listu, da se vidi kako i jedan potpuno tuđ vladar koji je u Hrvatskoj pobijao hrvatsko plemstvo na korist centralne kraljevske vlasti u Budimu, za naše franko furtimaše dobija karakter najvećeg hrvatskog velikana, samo zato što je »stvorio antagonizam između Srba i Hrvata«, zato što je pripomenuo dekadenciju države Dušana Silnog, i zato što je hrvatstvo hteo da utopi u »latinskom internacionalizmu« i »kozmpolitzizmu«, sa »mađarskom jezgrom«... I ovakvi obožavatelji tudinskog jarma i latinskog internacionalizma, usuduju se još da se nazivaju hrvatskim nacionalistima...

Ni jednoj novini u češko-moravskom protektoratu nije bilo dozvoljeno niti jedan red da objavi o veličanstvenom sletu bugarskih Junaka i jugoslovenskih Sokola u Sofiji, na kome su bili zastupljeni Rusi i Poljaci, i na kome je došlo do tako srdačnih manifestacija slovenske ljubavi i uzajamnosti, da ih je čitava svetska štampa zabeležila.

Slet je zabeležila i nemačka štampa, prešutivši doduše učešće Rusa i Poljaka, kao i čitav slovenski karakter stvari i ograničujući se na to, da bugarske Junake i jugoslovenske Sokole vezuje samo »kameradschaft und sympathies«. O vezama slovenske srodnosti i bratstva po jeziku i po rasi niti jedne reči, ma da je to bila glavna sadržina sleta.

Napred, dakle, za slovenstvo!... Čim je dotle došlo, da siroti Česi ne smeju ni da čuju o sletu, a za domaču porabu da se svodi na »kameradschaft«, — znači da je u slovenstvu i spas i pobjeda!

Sadržina Sokolskih listova

»SOKO NA JADRANU«

Izašao je iz štampe broj 6 ovog izvrsno uredenog glasila jadranskih sokolskih župa, sa sadržajem: O nama povodom Kosova (R. Pavić); — Kosovo i Jadran (Stjepnu Roca); — Saljivi kut; — Vesti iz župa i dr.

»KNJIGA ZA SOKOLSKO SELO«

Izašao je iz štampe dvobroj 5—6 ovog odlično uredenog lista, koga izdaje Sokolska župa Mostar, sa vrlo zanimljivim sadržajem, među kojim se naročito ističu članci: Malo svetla u tami; — Moje mišljenje; (Dr. Laza Popović); — Naš stav danas i sutra (Dr. Mate Koščina); — Sokolska osovina; — Anketa; — Vidovdan (Dura Brzaković); rubrike: Iz prosvetnog hambara; — Govori pred vrstom; — Setimo se, itd.

»VESNIK SOKOLSKE ŽUPE CELJE«

Izašao je iz štampe 6 broj »Vesnik« sokolske župe Celje sa sledećim sadržajem: 25 letnica sarajevskog atentata; — O čistoći materinskoga jezika; — Paris—Varšava; — Tehnički del; — Objave itd.

»MLADI SOKO«

Izašao je 6 broj ovog odličnog lista naraštaja društva Split, sa biranim sadržajem: Vidovdan (Blaženka Bonračić); — Sokolski rad nikada ne prestaje (Mirjana Čulić); — Sokolstvo na selu; — Prosvetni rad u naraštaju (Nedjeljko Serventi); — Zašto vežbamo (Kučar Ante); — Povest Sokolstva; — Sokolski život i dr.

Československa Obec Sokolska izdala je »Opštu statistiku za 1937 godinu«. Tu se ujedno nalaze i glavni statistički podaci za vreme od 1920 do 1937 godine. Ko želi, može ovu ediciju dobiti kod Naklade Obec Sokolske — Praha.

HOTEL
Kontinental
SUŠAK

prvorazredni hotel restoran i kafana

NIKOLA GRKINIĆ
SUŠAK

ŠPEDICIJA - POMORSKA AGENTURA - ZASTUPSTVA

BRZOJAVI:
SPEDAGENT - TLEFON 2-84

Posедује од ічно і суho skladište u centru sušačke luke uz kolosjek državnih željeznica. Obavlja brzo, pomno i uredno uz veoma umjerene cijene otpremu robe koja transitira preko Sušaka, bilo za ili iz tuzemstva i inostranstva. Ovlašćena agencija za najmljivanje (noležiranje) brodova svih zastava za sve luke. Preuzima zastupstva industrijskih i trgovačkih poduzeća. Razgranjene poslovne veze sa inostranstvom.

Manufakturna modna trgovina

A. Venturini

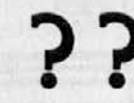
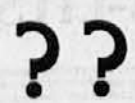
Sušak

Prije nego učiniš životnu policu ili djeći miraz obrati se za upute kod

MATKO MILKOVIĆ

SUŠAK

Glavni zastupnik „CROATIE“ osiguravajuće Zadruge u Zagrebu

ШПИРО ЈОКИЋ — Сушак

ПАРНА ПИЛАНА СВ. ЈУРАЈ

ИЗВОЗНИК СВИХ ВРСТА
ПЛЕМЕНИТОГ ФУРНИРСКОГ ДРЕВЕТА

Jovo Đ. Ivošević carinsko posredništvo **Sušak**
i otpravništvo

BRAĆA MATELJAN veletrgovina vina — **SUŠAK**

MATE JURKOVIĆ VELETRGOVINA VINA I RAKIJE
S U Š A K

Kosovska ulica 2 račun Pošt. šted. Sušak broj 48.127 Telefon broj 334

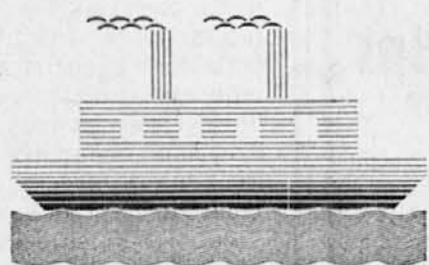
Milan A. Bačić **Veleprodaja vina i žestokih pića**
Sušak Masarykovo šet. 1

CARINSKI POSREDNIK **P. Barbalić — Sušak**

JOŠIP BRAUN **Indnstrija i eksportna trgovina drva**
Telegram. adr: BRAUN SUŠAK

Bačić i Sorta Elektro-tehničko trgovačko poduzeće
SUŠAK **TEL. 317**

Jadranska plovidba d. d. Sušak

Brza parobrodarska služba iz Venecije i Sušaka za Dalmaciju. Polazak iz Sušaka svaki dan osim srijede i petka u 16 sati. Turističke pruge iz Sušaka (i Venecije) za Dalmaciju, te iz Sušaka (i Trsta) za Grčku, uz umjerene paušalne cijene. — Dnevna višekratna veza za sva kupališta i ljetovališta jugoslovenske obale. Prospekte i upute daje Direkcija u Sušaku, te svi uredi „PUTNIKA“ i društva „WAGONS-LITS COOK“